

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تاثیر آموزش مبتنی بر تئوری رفتار بر برنامه ریزی شده بر کیفیت زندگی
زنان HIV مثبت

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد مامایی

نگارنده:

فاطمه نجفی

استاد راهنما:

دکتر زهرا بهبودی مقدم

استاد مشاور:

دکتر شهزاد پاشایی پور

دکتر حمید عمادی کوچک

چکیده:

مقدمه و هدف: زنان از مهمترین ارکان خانواده و جامعه محسوب می شوند، بهبود کیفیت زندگی در زنان مبتلا به عفونت HIV نه تنها باعث بهبود بقای آن ها بلکه سبب انسجام بیشتر خانواده نیز می شود. به همین منظور این پژوهش با هدف تعیین تاثیر آموزش مبتنی بر تئوری رفتار برنامه ریزی شده بر کیفیت زندگی زنان HIV مثبت انجام شد.

روش کار: این مطالعه از نوع کارآزمایی بالینی تصادفی شده بوده است که بر روی 80 زن HIV مثبت (40 نفر گروه کنترل و 40 نفر گروه آزمون) مراجعه کننده به مرکز مشاوره بیماری های رفتاری و مرکز تحقیقات ایدز واقع در بیمارستان امام خمینی (ره) تهران انجام شد. تخصیص افراد به دو گروه کنترل و آزمون با استفاده از جدول اعداد تصادفی انجام شد. پرسشنامه جمعیت شناختی و پرسشنامه استاندارد کیفیت زندگی افراد HIV مثبت در هر دو گروه قبل از مداخله تکمیل شد. مداخله آموزشی مبتنی بر سازه های تئوری رفتار برنامه ریزی شده جهت بهبود کیفیت زندگی در گروه آزمون در 4 جلسه، بصورت هفتگی به مدت 90-120 دقیقه انجام شد. ابزار پژوهش مجددا در فاصله ی هشت و دوازده هفته بعد از مداخله در گروه آزمون و هشت و دوازده هفته بعد از اولین تاریخ تکمیل پرسشنامه در گروه کنترل تکمیل شد. در پایان داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه 16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و به منظور دستیابی به نتایج از آزمون های تی زوجی، تی مستقل، آزمون دقیق فیشر و آزمون مربع کای استفاده گردید.

یافته ها: هر دو گروه شرکت کننده در مطالعه از نظر اطلاعات جمعیت شناختی و مامایی با یکدیگر همسان بودند ($p>0/05$). قبل از مداخله کیفیت زندگی و تمام ابعاد آن در هر دو گروه یکسان بوده، اما هشت و دوازده هفته بعد از مداخله آموزشی کیفیت زندگی و ابعاد آن در گروه آزمون افزایش معناداری داشت ($p<0/05$) در حالی که در گروه کنترل طی مطالعه کاهش داشت ($p<0/05$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش، اجرای برنامه های آموزشی طراحی شده مبتنی بر تئوری رفتار برنامه ریزی شده جهت افزایش کیفیت زندگی زنان HIV مثبت موثر است، بنابراین استفاده از این برنامه جهت بهبود کیفیت زندگی این گروه از بیماران توصیه می شود.

کلمات کلیدی: کیفیت زندگی، زنان HIV مثبت، مدل تئوری رفتار برنامه ریزی شده، آموزش

**Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery**

Title:

**Effects of education based on planned behavior Theory on
quality of life in HIV+ women**

**A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of
Science (MSc) Degree**

**In
Midwifery**

**By
Fatemeh Najafi**

**Supervisors
Dr. Zahra Behboodi Moghadam**

**Consultant
Dr. Shahzad Pasheipur
Dr. Hamid Emadi koochak**

2019

Abstract

Title: Effects of education based on planned behavior Theory on quality of life in HIV+ women

Introduction: Women play a prominent role in society and family. Not only does improving quality of life in HIV-infected women boost their survival rate but it also increases their family cohesion. This study was conducted to assess the impacts of training based on Planned Behavior Theory on HIV-infected women's quality of life.

Methods: This was a randomized clinical trial study including experimental and control groups. In this study, there were 80 HIV-infected women (40 in the experimental and 40 in the control group) who were referred to behavior disorders counseling center and Imam Khomeini hospital's HIV research center in Tehran. Participants' allocation made according to the random number table. The standard questionnaire which measures HIV-infected quality of life was filled in by both experimental and control groups prior to the intervention. The training intervention based on Planned Behavior Theory structures to improve the HIV-infected women's quality of life was implemented in 4 sessions and weekly, each session's duration was 90 to 120 minutes. The standard questionnaire refilled in 8 and 12 weeks after intervention in the both experimental and control groups. This data analyzed using SPSS 16.0 software and Paired T-test, Independent T-test, Fisher exact test and Chi-square test were used to obtain the results.

Results: The study's result indicated that both experimental and control groups had the same demographic and midwifery characteristics ($p\text{-value} > 0.05$). The quality of life and its different aspects were identical before the intervention in both experimental and control groups. However, the quality of life and its different aspects boosted in 8 and 12 weeks after intervention in the experimental group ($p\text{-value} < 0.05$). In the control group, the quality of life and its different aspects declined during the study ($p\text{-value} < 0.05$).

Conclusion: According to the results of this study, the implementation of training programs based on Planned Behavior Theory is effective to boost HIV-infected women's quality of life. Therefore, we recommend this program to improve the quality of life in this group of people.

Key Word: quality of life, HIV-infected women, Planned Behavior Theory model, health education